

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
10	10. АС – АД модел и модел мултипликатора		Стицање знања о АС-АД моделу и моделу мултипликатора.
	Тематска јединица	10.1 Основна обележја агрегатне понуде и агрегатне тражње: АС – АД модел	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује криву и детериминате агрегатне понуде и агрегатне тражње, равнотежу агрегатне понуде и агрегатне тражње (модел АС-АД).

Радна недеља	Тематска целина		Циљ
10	10. АС – АД модел и модел мултипликатора		Стицање знања о АС-АД моделу и моделу мултипликатора.
	Тематска јединица	10.2 Акумулација (штедња), инвестиције, потрошња и национални доходак	Студент ће бити способан да разуме, препозна и репродукује употребу акумулације, криву акумулације и потрошње, одреднице националног дохотка, инфлациони и дефлациони јаз, детерминанте и криву инвестиција.

НАСТАВНИ МЕТОД: ПРЕДАВАЊЕ

AS-AD MODEL I MODEL MULTIPLIKATORA

Prof. dr Dragana Kragulj
Fakultet organizacionih nauka

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

- Jedan od **centralnih modela makroekonomske ravnoteže** je model agregatne ponude i agregatne tražnje, model AS–AD (Aggregate Supply–Aggregate Demand).
- Na osnovu ovog modela u ekonomiji se objašnjavaju **kratkoročne fluktuacije ekonomskih aktivnosti oko njihovog dugoročnog trenda**.

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

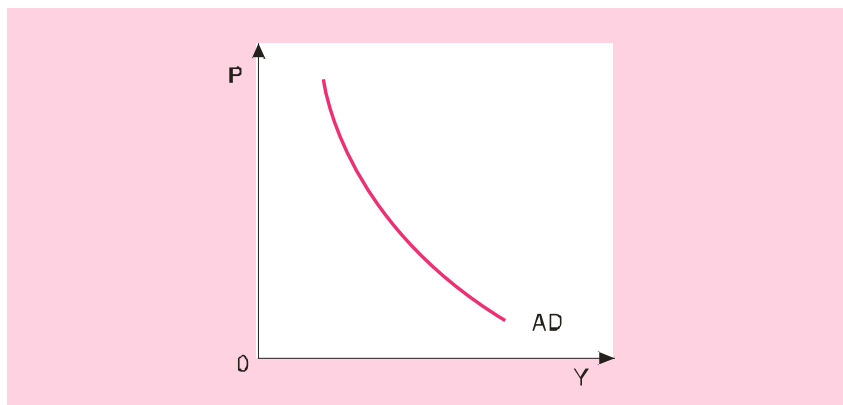
- Komponente agregatne tražnje (AD) su:
- **potrošnja (C),**
- **investicije (I),**
- **državna potrošnja (G) i**
- **neto izvoz (X).**
- U stanju makroekonomske ravnoteže postoji jednakost agregatne ponude (AS) i agregatne tražnje (AD) koja se može izraziti:

$$Y = C + I + G + X$$

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

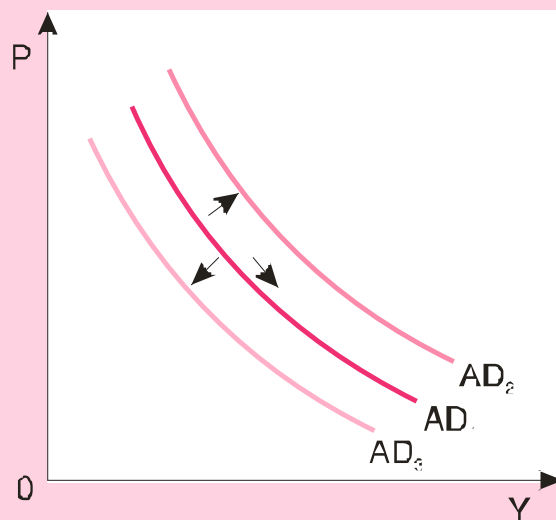

- Opadajući tok krive agregatne tražnje je određen:

- **efektom kamatne stope,**
- **efektom imovine stanovništva i**
- **efektom inostranih kupovina**

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

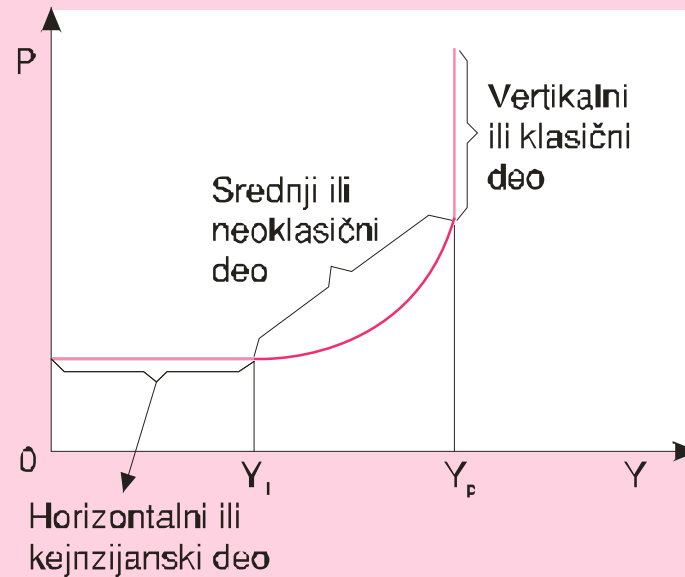

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

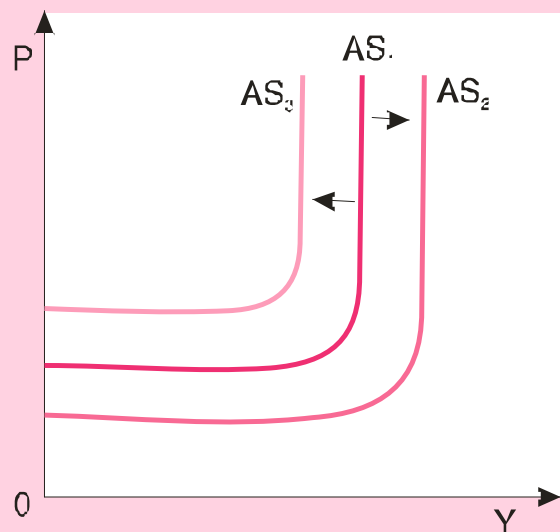

- Kriva agregatne ponude je pokazatelj **ukupne količine roba koje su preduzeća jedne privrede (poslovni sektor) spremna da proizvedu u datom vremenskom periodu pri različitom nivou cena, uz ostale nepromenjene uslove.**
- Agregatna ponuda zavisi od:
- **potencijalne proizvodnje (veliĉine potencijalnog outputa) i**
- **nivoa troškova.**

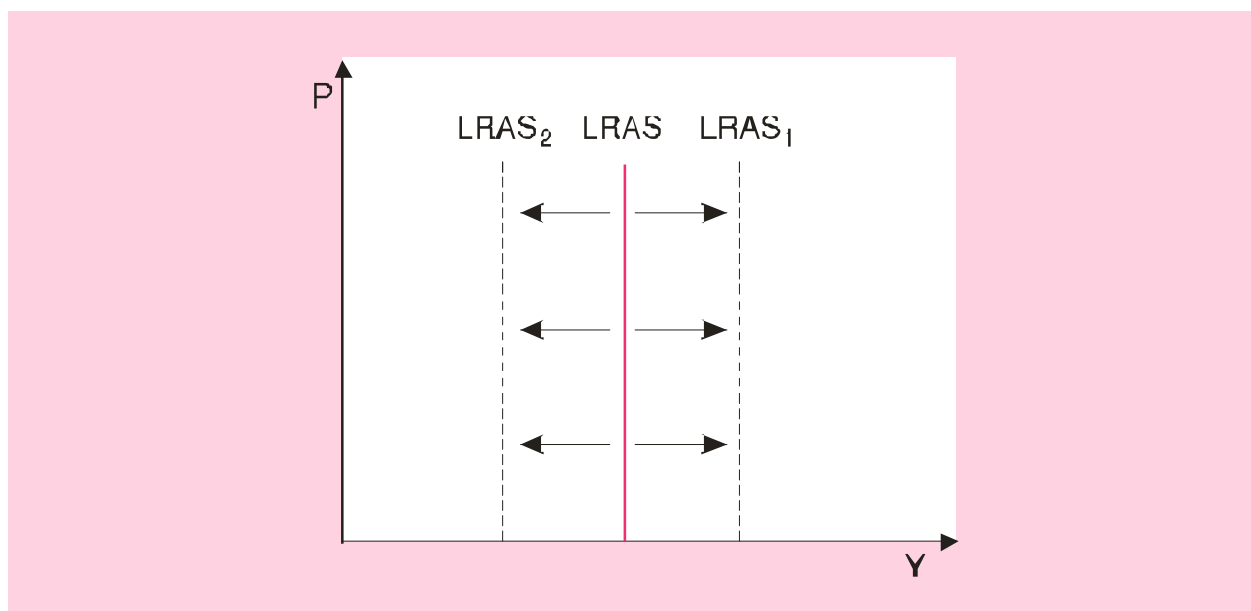
Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

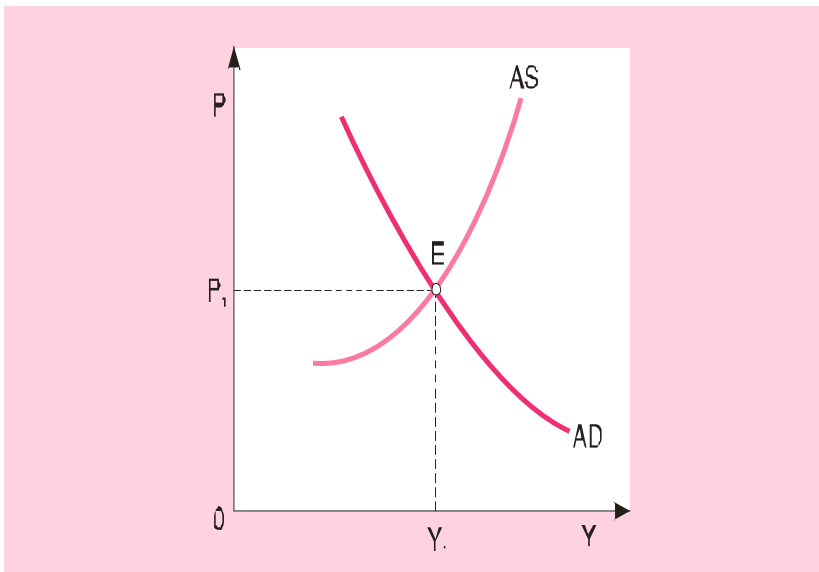
Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

- **Makroekonomska ravnoteža se ostvaruje u tački E, gde se seku kriva AD i kriva AS.**
- Makroekonomska ravnoteža predstavlja takvu kombinaciju opšteg nivoa cena i količine proizvoda gde su i **kupci i proizvođači zadovoljni.**
- **U tački E potrošači su spremni da kupe onu količinu proizvoda koju su proizvođači spremni da proizvedu i prodaju na tržištu.**

- **Akumulacija** se određuje kao proces nagomilavanja, sakupljanja kapitala, novčanih sredstava, u cilju održanja kontinuiteta procesa proizvodnje ili kao budućih izvora za proširivanje proizvodnje.
- **Zlatno pravilo akumulacije** - svaka generacija treba da štedi za buduće generacije onaj deo dohotka koji je prethodna generacija za nju uštedela.

$$BI = NI + I_{am}$$

- BI = bruto investicije,
- NI = neto investicije (nove, proširivajuće investicije),
- I_{am} = obnavljajuće investicije .

- Makroekonomija se nalazi u stanju **privredne ravnoteže** ako postoji jednakost nominalne (novčane) akumulacije i neto investicija ($A=I$).
- $A>I$ deflacioni jaz
- $A<I$ inflacioni jaz

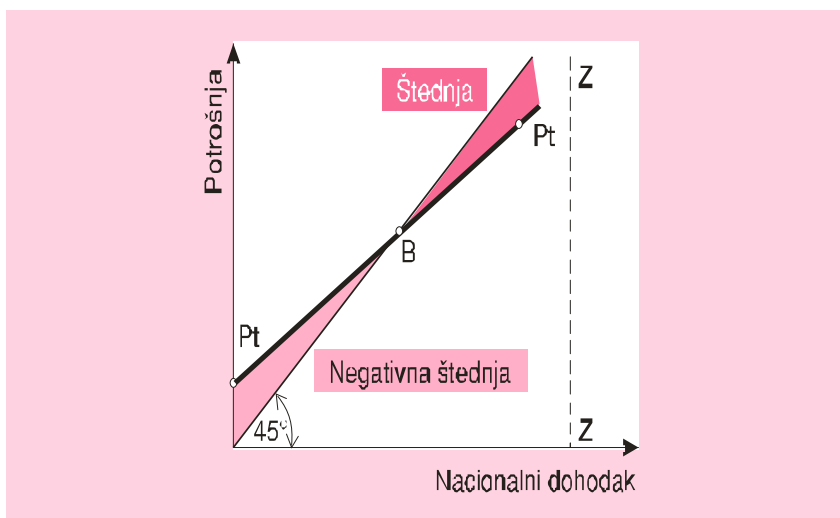

- **Investiranje je upotreba akumulacije.**
- Pošto su sredstva akumulacije ograničena, tj. nisu slobodna dobra, ona se moraju koristiti po **ekonomskom principu**.
- **Ekonomski princip upotrebe akumulacije** znači da će se ona ulagati u onaj privredni posao iz koga se očekuje veći prinos u odnosu na prinos koji bi se ostvario iz neke druge, alternativne upotrebe iste te akumulacije.

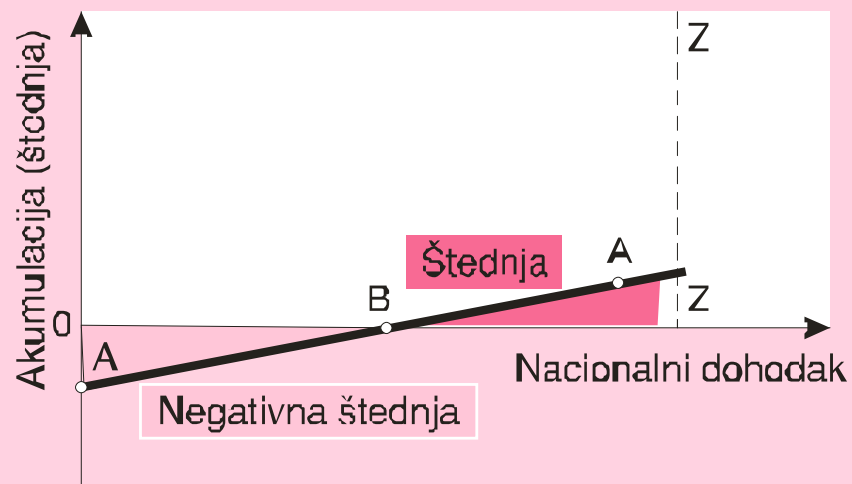
- **$ND = P_t + A(\check{S})$**
- **$P_t = ND - A(\check{S})$**
- **$A(\check{S}) = ND - P_t$**

Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

- **Linija 45°** - svaka tačka na njoj podjednako udaljena i od horizontalne i od vertikalne ose dijagrama.
- Isprekidana **linija ZZ** pokazuje punu zaposlenost faktora proizvodnje date privrede, tj. nivo potencijalnog nacionalnog dohotka.
- **Tačka B, prelomna tačka,** označava jednakost nacionalnog dohotka i potrošnje.

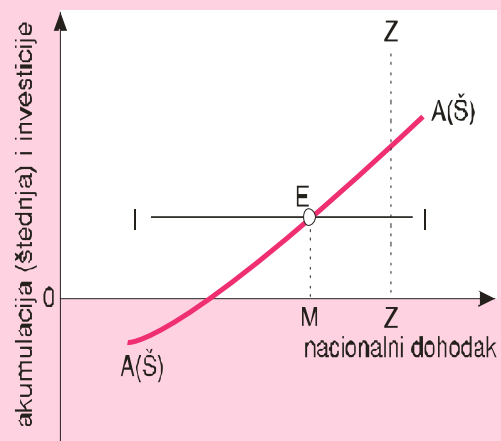
Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

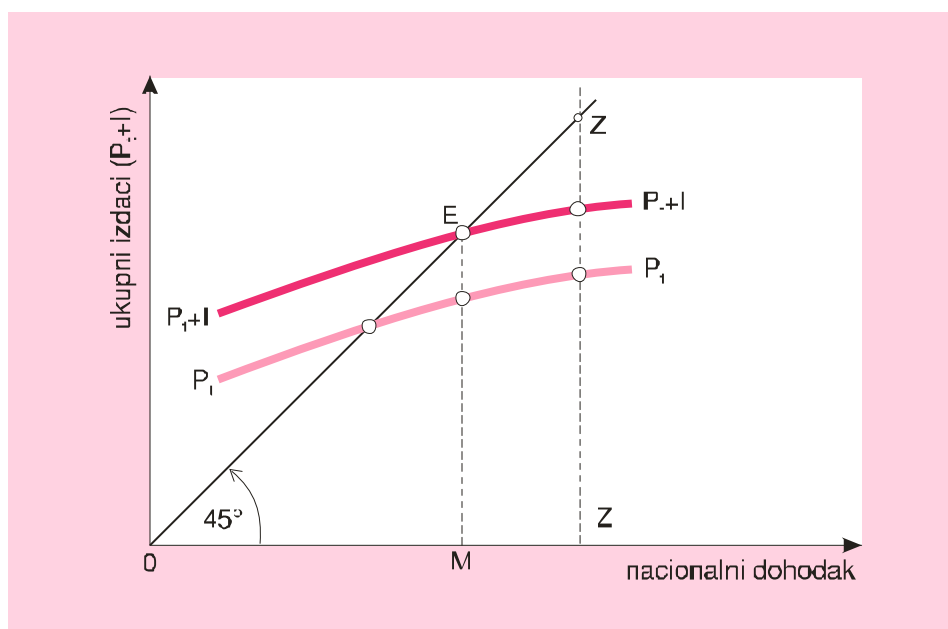
Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

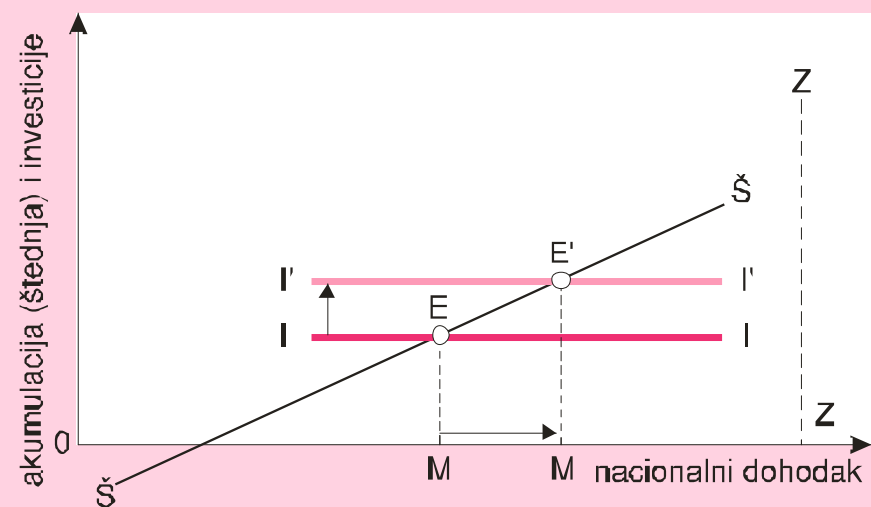
- **Slučaj: $A = I$**
- **Slučaj: $A > I$**
- **Slučaj: $A < I$**

Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

- Broj koji pokazuje koliko će se puta povećati, odnosno, smanjiti nacionalni dohodak, sa svakim povećanjem, odnosno, smanjenjem investicija naziva se **investicioni multiplikator**.
- **Investicioni multiplikator** je broj sa kojim treba pomnožiti veličinu investicija da bi se dobila veličina porasta dohotka od te investicije.

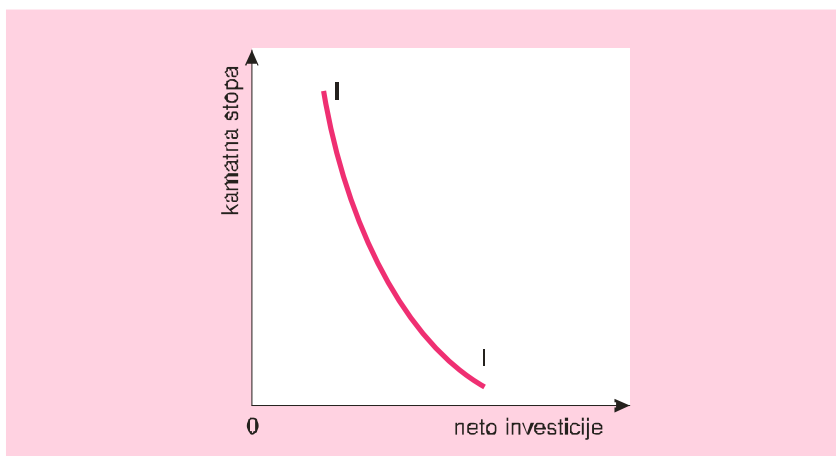
- Investicioni multiplikator je jednak recipročnoj vrednosti granične sklonosti štednje.

$$\begin{aligned} \text{Promena proizvodnje} &= \\ &= 1/\text{MPS} \times \text{promena investicija} = \\ &= 1/1 - \text{MPC} \times \text{promena investicija} \end{aligned}$$

Ključne determinante investicija su:

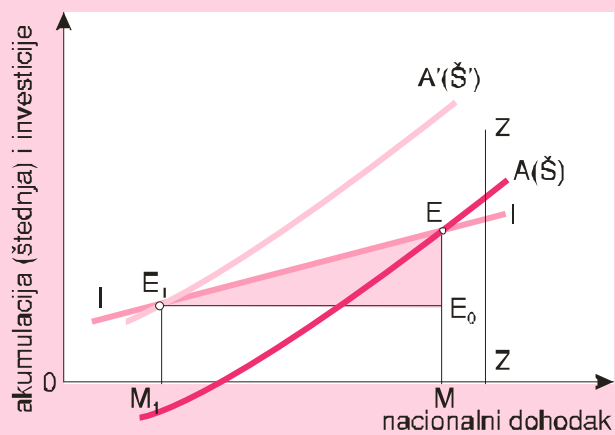
- **realna kamatna stopa i**
- **očekivana profitabilnost investicija.**
  - **Realna kamatna stopa** je nominalna kamatna stopa korigovana za stopu opšteg porasta cena i izračunava se kao **razlika između nominalne kamatne stope i stope inflacije.**

Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

- Na translaciju krive investicione tražnje udesno (povećan nivo investicija) ili ulevo (smanjen nivo investicija) utiču:
- očekivana profitabilnost investicija,
- troškovi nabavke kapitalne opreme,
- iskorišćenost proizvodnih kapaciteta,
- tehnološke inovacije,
- poreska politika,
- političke prilike u zemlji,
- međunarodni ekonomski odnosi itd.

Akumulacija (štednja), investicije, potrošnja i nacionalni dohodak

Osnovna obeležja agregatne ponude i agregatne tražnje: AS – AD model

PITANJA:

- Objasnite i grafički prikažite agregatnu tražnju.
- Navedite i objasnite tri razloga zbog kojih je kriva agregatne tražnje opadajuća.
- Koji su faktori translacije krive agregatne tražnje ulevo, odnosno, udesno? Objasnite efekte takvog pomeranja na osnovu AS – AD modela.
- Objasnite i grafički prikažite agregatnu ponudu.
- Objasnite tri različita pristupa agregatnoj ponudi.
- Koji faktori utiču na translaciju dugoročne krive agregatne ponude? Objasnite i prikažite grafički.
- Objasnite i grafički prikažite makroekonomsku ravnotežu u AS – AD modelu.

PITANJA:

- Definišite akumulaciju. Šta je to nominalna, a šta realna akumulacija? Koji su uslovi potrebni da se ispune da bi se nominalna akumulacija pretvorila u realnu?
- Šta su to bruto, a šta neto investicije?
- Objasnite investicioni učinak i kapitalni koeficijent.
- Objasnite i grafički prikažite krivu potrošnje i krivu akumulacije.
- Objasnite i grafički prikažite štednju i investicije kao determinante nacionalnog dohotka i zaposlenosti.
- Objasnite i grafički prikažite deflacioni i inflacioni gep.
- Šta je to investicioni multiplikator? Objasnite investicioni multiplikator preko formule i grafikona.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА